

Artikelsgewijze toelichting op de Verordening rekenkamercommissie Meierijstad

Artikel 2. Rekenkamercommissie

Van de leden wordt verwacht dat zij op collegiale wijze hun werk verrichten. Een minimale bezetting is dat er naast de externe voorzitter een lid uit de coalitie en een lid uit de oppositie worden benoemd. Er is een maximale omvang opgenomen om te voorkomen dat de rekenkamercommissie haar werk niet meer soepel kan verrichten met grote inbreng van de individuele leden. Een orgaan met tien of meer leden kan moeilijk nog als zodanig een onderzoek (laten) doen, maar valt terug op het in geformaliseerde vergaderingen afdoen van stukken voorbereid door een subcommissie, door een ambtelijke staf en/of door externe opdrachtnemers.

Artikel 3. Benoeming leden

De eerste voorzitter wordt voor een kortere ambtsperiode benoemd, niet alleen om de raad van de fusiegemeente in de loop van 2017 het functioneren van de voorzitter effectief te laten evalueren, maar ook om te zorgen dat de voorzitter en andere externe leden op verschillende momenten aftreden. Dit rooster van aftreden draagt bij aan de continuïteit. (In januari 2017 worden alle vier de externe leden pro forma herbenoemd, maar zij vervolgen dan de ambtstermijn zoals in 2015 bedoeld: de termijn van de voorzitter eindigt dus medio 2017 en die van de drie andere externe leden medio 2019.)

De bepalingen van artikel 3 schrijven voor dat er een externe voorzitter is, maar laten open hoe de twee tot maximaal acht andere leden worden benoemd. Nu, begin 2015, kiezen de raden voor een samenstelling met drie andere externe leden en dan steeds een lid uit elk van de raden. Dus zeven leden in totaal. Er worden vooralsnog geen plaatsvervangende leden benoemd. In 2017 kan de raad van de fusiegemeente ervoor kiezen om uit elke fractie een lid te benoemen. Maar de verordening hoeft niet aangepast te worden indien de raad op dat moment alleen externe leden wil benoemen.

Artikel 4. Ambtseed

Terwijl eventuele raadsleden in de rekenkamercommissie al de eed dan wel de verklaring en belofte hebben afgelegd toen zij raadslid werden, wordt nu ook aan de externe leden en de raadscommissieleden in de rekenkamercommissie voorgeschreven dat zij de eed dan wel de verklaring en belofte afleggen. Hiermee wordt het belang van integriteit benadrukt.

Artikel 6. Ontslag en non-activiteit

De onverenigbare functies bedoeld in het derde lid, sub b, blijken uit artikel 810a, derde lid, juncto 81f Gemeentewet. Van zijn bevoegdheid om een lid op non-activiteit te stellen kan de raad gebruikmaken in situaties zoals genoemd in artikel 81d Gemeentewet (dat formeel niet van toepassing is): met name ingeval van een verdenking.

Artikel 7. Vergoedingen

De externe leden ontvangen twee vergoedingen. Enerzijds een presentiegeld. Dat is voor de externe leden, niet zijnde de voorzitter of iemand die de voorzitter vervangt, gelijk aan het presentiegeld voor raadscommissieleden die geen raadslid zijn. Voor de gemeente Veghel gaat het in 2015 om € 75,05 per vergadering. De voorzitter ontvangt het dubbele van dit bedrag. Anderzijds ontvangen de externe leden een vaste vergoeding. Daarvoor is gekozen omdat zij in aanvulling op de eigen commissievergaderingen de politiek-bestuurlijke en de maatschappelijke ontwikkelingen in Meierijstad zullen volgen, hun professionele kennis en vaardigheden onderhouden, en vergaderingen bijwonen van de raad en zijn raadscommissies.

De raadsleden die in de commissie zijn benoemd, ontvangen van rechtswege een bonus op hun vergoeding voor werkzaamheden als raadslid (artikel 4a Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden). In Veghel gaat het in 2015 om $5\% \times (12 \times € 900,64) = € 540,38$ per jaar. De raadscommissieleden die in de commissie zijn benoemd, ontvangen een presentiegeld. Voor de gemeente Veghel gaat het in 2015 om € 75,05 per vergadering. Het verschil in beloning

tussen raadsleden en raadscommissieleden is groot, maar de nationale wetgever heeft dit stelsel zo ingericht en het is een stelsel waar de gemeente niet zelf iets aan mag toevoegen.

Het vierde lid voorkomt dat de externe leden tot aan de fusiedatum drievoudig betaald worden.

De vergoedingen voor de vier externe leden komen ten laste van het gezamenlijke budget van de rekenkamercommissie. De vergoedingen voor de drie raadsleden of raadscommissieleden worden uitbetaald door de salarisadministratie van hun eigen gemeente en komen daar ten laste van het raadsbudget.

Artikel 8. Commissiegriffier

De VNG-modelverordening en de huidige verordeningen in Schijndel en Sint-Oedenrode voorzien erin dat de raad de ambtelijk secretaris van de commissie benoemt. De bepaling in Veghel luidt dat het college op voordracht van de griffier de commissiegriffier benoemt. Uiteraard is overleg met de commissie voorgeschreven. Hier is ervoor gekozen om deze bevoegdheid neer te leggen bij de raad, maar om toe te laten dat de griffier de bevoegdheid in de praktijk uitoefent.

Dat de commissiegriffier behoort tot de griffie komt overeen met de in Sint-Oedenrode bestaande situatie (artikel 12, vijfde lid, Verordening rekenkamercommissie gemeente Sint-Oedenrode 2009). Het is ook de meest praktische situatie. Anders zou het ambtelijk secretariaat een afzonderlijke organisatie vormen (een derde naast die van de raad en die van het college) dan wel ondergebracht moeten worden bij de organisatie van het college. Dit laatste staat op gespannen voet met het duale perspectief op de rekenkamercommissie als versterking van de controlerende rol van de raad.

Artikel 10. Onderwerpselectie en opdrachtverlening

Wat de commissie onderzoekt en welke criteria gelden bij de keuze van een onderwerp, zijn gedereguleerd ten opzichte van de huidige verordeningen in Schijndel en Sint-Oedenrode. Ook de VNG-modelverordening gaat hier niet op in. De taak van de rekenkamercommissie is al bepaald met artikel 810a, tweede lid, juncto 182, eerste lid, Gemeentewet. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat de rekenkamercommissie zelf een set criteria formuleert om te hanteren bij de keuze van haar onderwerpen voor onderzoek en bij de toelichting op die keuze. De rekenkamercommissie is onpartijdig en autonoom, haar keuzes kan zij zelf verantwoorden.

Artikel 11. Bevoegdheden bij onderzoek

Met dit artikel wordt ondervangen dat artikel 183 Gemeentewet niet geldt voor een rekenkamercommissie.

Artikel 12. Werkwijze

Ten opzicht van de VNG-modelverordening is de werkwijze van de commissie hier slechts summier beschreven. Een uitgebreidere regeling is niet nodig, enerzijds omdat daarmee bepalingen uit de Gemeentewet herhaald worden, anderzijds omdat het werk van rekenkamerfuncties in ons binnenlands bestuur intussen normaal geworden is. Het spreekt bijvoorbeeld vanzelf dat de rekenkamercommissie het college of een ander object van onderzoek gelegenheid geeft om een zienswijze uit te brengen op ten minste de bevindingen van een onderzoek.

In de VNG-modelverordening zijn rondom de werkwijze behalve bepalingen over bevoegdheden, beslotenheid en externe opdrachtnemers ook bepalingen opgenomen over het budget van de rekenkamerfunctie. Dat is hier niet overgenomen. Doordat de raad het budgetrecht heeft, kan hij zelf garanderen dat de rekenkamercommissie over voldoende budget beschikt om haar taak te verrichten. De interne bevoegdheid tot het aangaan van financiële verplichtingen en de bevoegdheid tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten kunnen, via het college en de griffier, in de praktijk uitgeoefend worden door de commissiegriffier van de rekenkamercommissie.